

17.02.2021

SİRKÜLER 2021/20 : E- Belge Düzenlemeleri Konusundaki 509 Seri No.Lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklikler

19.10.2019 tarihinde yayımlanan 509 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik tüm düzenlemeler tek tebliğde toplanmıştı. 9 Şubat 2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 526 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile 509 sıra no.lu tebliğde aşağıdaki başlıklarda değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır:

1- Sosyal Güvenlik Kurumu İle Sözleşme İmzalayan Sağlık Hizmet Sunucuları İle Medikal Malzeme Ve İlaç/Etken Madde Temin Eden Tüm Mükelleflere E-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu Getirilmiştir

509 seri no.lu tebliğin “IV.1.4. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu” başlıklı bölümünde yapılan değişiklik ile Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayan sağlık hizmeti sunucuları ile medikal malzeme ve ilaç/etken madde temin eden tüm mükelleflere (hastane, tıp merkezleri, dal merkezleri, diyaliz merkezleri, Sağlık Bakanlığında ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri, tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri, laboratuvarlar, eczaneler, tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri, optisyenlik müesseseleri, işitme merkezi, kaplıcalar, beşeri tıbbi ürün/ürün sunan ve/veya üreten özel hukuk tüzel kişileri ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubeleri, ecza depoları vb.). e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilmiştir.

Yukarıda sayılan mükelleflerden Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalamış olanlara 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilmiştir. 1 Temmuz 2021 tarihinden sonra Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayacak yukarıda belirtilen mükellefler ise SGK’ya fatura düzenlemeye başlamadan önce e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadırlar.

2- E-Arşiv Fatura Uygulamasına Dahil Olmayan Mükelleflerce Vergiler Dahil Toplam Tutarı 30 Bin TL’yi (Vergi Mükelleflerine Düzenlenenler Açısından Vergiler Dahil Toplam Tutarı 5 Bin TL’yi) Aşan Faturaların Özel Entegratör Kuruluşların Sistemleri Aracılığıyla Da Düzenlenmesi İmkânı Getirilmiştir

509 seri no.lu tebliğin “IV.2.4.3. e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalar” başlıklı bölümündeki düzenlemeye istinaden e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren düzenlenen faturalar, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL’yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5 Bin TL’yi) aşması halinde, GİB tarafından sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden “e-Arşiv Fatura” olarak düzenlenmekteydi. Bu bölüm yeniden düzenlenmek suretiyle e-Belge düzenleme portaline alternatif olarak; GİB e-Belge düzenleme portalına gerekli entegrasyonları sağlayarak GİB’den izin alan özel entegratör kuruluşlarının sistemleri aracılığıyla düzenlenmesi seçeneği de getirilmiştir.

3- Brüt Satış Hasılatı (Veya Satışları İle Gayrisafi İş Hasılatı) 25 Milyon TL Ve Üzeri Olan Mükelleflere İzleyen Hesap Döneminin 7. Ayı Başından İtibaren E-İrsaliye Zorunluluğu Getirildi

509 seri no.lu tebliğin "IV.3.5. e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu" başlıklı bölümünde e-irsaliye kullanmak zorunda olan mükellef grupları,"IV.3.6. e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Süresi" başlıklı bölümünde ise bu mükelleflerin e-irsaliye kullanma zorunluluğunun başlangıç tarihleri düzenlenmişti ve belirtilen mükelleflerin tamamı için bu zorunluluk 01.01.2020 ve 01.07.2020 tarihlerinde başlamıştı. e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler de 01.07.2020 tarihinden itibaren e-irsaliye uygulamasına zorunlu olarak geçmişti. Tebliğin "IV.3.6. e-İrsaliye Uygulamasına Geçiş Süresi" başlıklı bölümünün ikinci paragrafında yapılan değişiklik ile, ilgili hesap dönemi brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin müteakip hesap döneminin yedinci ayı başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-İrsaliye olarak almaları zorunluluğu getirilmiştir.

4- "E-Döviz Alım Satım Belgesi" Uygulamasından İlgili Mevzuat Gereğince Döviz Alım-Satım Belgesi Düzenleyebilen Tüm Mükelleflerin Faydalanabilmesi İmkânı Verilmiştir.

509 seri no.lu tebliğin " e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulaması" başlıklı bölümünde yer alan e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasının tanımında değişiklik yapılmıştır. Buna göre e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulaması; döviz alım ve satım faaliyetinde bulunan **yetkili müesseseler dahil olmak üzere ilgili mevzuat gereğince döviz alım-satım belgesi düzenleyebilen tüm mükellefler** tarafından kağıt ortamda düzenlemekte olan Döviz Alım Belgesi ve Döviz Satım Belgesi'nin, elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik **ortamda** muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkan veren uygulamadır.

5-E-Adisyon Uygulamasına İlişkin Düzenlemeler 509 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği'ne Eklenmiştir.

509 seri no.lu tebliğe "IV.12. e-Adisyon Uygulaması" başlıklı bölüm eklenmek suretiyle e-adisyon uygulamasına dair belirlemeler yapılmıştır. Buna göre:

5.1- E-Adisyon

E-Adisyon uygulaması, 185, 200, 298 ve 299 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca, masada servis yapılan ve gerçek usulde (bilanço veya işletme hesabı esasına göre) vergilendirilen hizmet işletmeleri (lokanta, kafeterya, pastane, gazino, bar, pavyon gibi) tarafından kullanılması zorunluluğu bulunan ve kağıt ortamda düzenlenmekte olan "adisyon"un elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhafaza ve ibraz edilebilmesi ile düzenlenen bu belge veya bilgilerinin GİB'e elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanmasına ilişkin düzenlemelerdir.

E-Adisyon belgesi, yeni bir belge türü olmayıp, kağıt ortamdaki "Adisyon" belgesi ile aynı hukuki niteliklere sahiptir.

5.2- e-Adisyon Belgesinin Düzenlenmesi ve Belgede Bulunması Gereken Bilgiler

E-adisyon belgeleri, e-Adisyon uygulamasına dahil olan mükellefler tarafından müşteriden sipariş alınırken elektronik ortamda düzenlenecektir.

E-adisyon belgesinin, hizmetin sunumu süresince müşterinin masasında kağıt çıktısının bulundurulması zorunlu olmayıp, oluşturulmaya başlanan (açılan) her adisyon belgesinin hizmetin tamamlanması ile birlikte eş zamanlı olarak, ayrıca üzerinde e-Adisyon Belgesinin evrensel tekil numarasının (ETTN) yer

alacağı e-Fatura, e-Arşiv Fatura ya da yeni nesil ÖKC'lerden düzenlenen perakende satış fişinin düzenlenmesi zorunludur.

E-Adisyon belgesinde aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur:

- a) Hizmet işletmesinin adı, soyadı veya unvanı, vergi dairesi, TCKN/VKN'si ve adresi,
- b) e-Adisyon belgesinin düzenlenme tarihi, saat ve dakika olarak düzenlenme zamanı, evrensel tekil numarası ve e-Belge numarası,
- c) Sunulan hizmetin veya emtianın adı (cinsi) ve miktarı,
- ç) Hizmetin tamamlanması ile birlikte düzenlenecek e-Fatura, e-Arşiv Fatura veya yeni nesil ÖKC'den düzenlenecek perakende satış fişinde yer alacak vergiler hariç ve dahil toplam hizmet tutarı,
- d) Düzenlenen e-Adisyon belgesinin ilişkili olduğu e-Fatura veya e-Arşiv Fatura'nın evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC'nin cihaz sicil numarası.

5.3- e-Adisyon Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu

GİB, adisyon belgesi düzenleyen hizmet işletmelerine, yıllık veya aylık satış hasılatı tutarlarını dikkate alarak, geçiş hazırlıkları için en az 3 ay geçiş süresi vermek ve yazılı bildirim ya da ebelge.gib.gov.tr adresinde duyurmak suretiyle e-Adisyon uygulamasına geçme zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Henüz bir belirleme yapılmamıştır

5.4- E-Adisyon Uygulamasına İsteğe Bağlı Olarak Dâhil Olma

Zorunluluk getirilen mükellefler dışında uygulamaya dahil olmak isteyen mükelleflerin;

- a) e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına dâhil olması,
- b) 509 seri no.lu tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Adisyon belgesini düzenleyebilme, muhafaza ve ibraz edebilme, belge ve bilgilerini elektronik ortamda GİB'e iletebilme konusunda gerekli hazırlıklarını tamamlamış olması,
- c) 509 seri no.lu tebliğde belirtilen "Özel Entegratör Yöntemi" ya da "Doğrudan Entegrasyon Yöntemi"nden birisini tercih ederek başvuru esaslarına uygun şekilde e-Adisyon uygulamasına dâhil olmak için başvuruyu yapması,

Gerekmektedir.

6- Belirlenen Teknik Koşulları Sağlayan Kuruluşlar da Mali Mühür Üretimi Ve Satışı Konusunda GİB Tarafından Yetkilendirilebilecektir

509 seri no.lu tebliğin" V.9. Mali Mühür" başlıklı bölümüne eklenen son paragrafta Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcı kuruluşlarından mali mühür üretimi konusunda Başkanlıkça belirlenen ve ebelge.gib.gov.tr internet adresinde yayımlanan "Mali Mühür Üretimi Başvuru, Değerlendirme ve İzin Kılavuzu"nda açıklanan teknik koşulları sağlayan kuruluşları da mali mühür üretimi ve satışı konusunda yetkilendirebileceği belirtilmiştir. Başkanlıkça yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcı kuruluşlar ebelge.gib.gov.tr adresinde yayınlanacaktır.

7- E-Belge İptal İşlemlerinin, 01.05.2021 Tarihinden İtibaren Elektronik Ortamda GİB Bilgi İşlem Sistemine Bildirilmesi Zorunluluğu Getirilmiştir

509 seri no.lu tebliğine eklenen "V.10. e-Belgelere İlişkin İptal/İtiraz, İhbar ve İhtarların Bildirilmesi" başlıklı bölümde yapılan düzenlemeye göre, düzenlenen e-Belgelere ilişkin olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılan ihbar veya

ihhtarlar ile e-Belge iptal işlemlerinin 1/5/2021 tarihinden itibaren, ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzda belirtilen usul, esas ve süreler içinde, elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemine bildirilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

8- E-Belge Uygulamalarına Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükelleflerin, E-Belge Uygulamalarından Yararlanma Yöntemlerinden Herhangi Birini Seçmemesi Halinde GİB Portal Yöntemine Göre Kullanıcı Hesapları Re’sen Tanımlanacaktır

509 sıra no.lu tebliğin “VIII. Diğer Hususlar” başlıklı bölümüne eklenen düzenlemeye göre, e-Belge uygulamalarına geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerin, zorunluluklarının başlayacağı tarihe kadar e-Belge uygulamalarından yararlanma yöntemlerinden herhangi birini seçerek uygulamaya dahil olmamaları halinde; Gelir İdaresi Başkanlığı, GİB Portal Yöntemine göre kullanıcı hesaplarını re’sen tanımlamaya yetkili olacaktır.

Tebliğ Resmi Gazetede yayımlandığı 9 Şubat 2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.